

Jaarverslag 2015 van de Vlaamse Gemeenschap

Financieel rapport bij de algemene rekeningen 2015

Inhoudsopgave

VOORWOORD	4
JAARVERSLAG OVER DE BEDRIJFSECONOMISCHE RAPPORTERING - BOEKJAAR EINDIGEND OP 31.12.2015	5
DE BALANS OP 31.12.2015	6
Immateriële vaste activa	7
Materiële vaste activa	8
Financiële vaste activa	9
Vorderingen op meer dan één jaar	10
Vorderingen op ten hoogste één jaar	10
Geldbeleggingen	13
Liquide middelen	13
Overlopende rekeningen van het actief	13
Kapitaal	14
Reserves	14
Overgedragen winst	14
Financiële schulden op meer dan één jaar en op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	15
Financiële schulden ten opzichte van derden op ten hoogste een jaar	15
Handelsschulden op ten hoogste een jaar	16
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	17
Overige schulden	17
Overlopende rekeningen van het passief	18
DE RESULTATENREKENING 2015	19
Operationele opbrengsten	19
Lopende opbrengsten	19
Inkomens- en kapitaaloverdrachten	20
Andere operationele opbrengsten	20
Operationele kosten	21
Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen	21
Diensten en diverse goederen	21
Personeelskosten	22
Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa	23
Inkomensoverdrachten	23
Andere operationele kosten	24
Financiële opbrengsten	25
Financiële kosten	25
Uitzonderlijke opbrengsten	26

Uitzonderlijke kosten	26
JAARVERSLAG OVER DE BUDGETTAIRE RAPPORTERING - BEGROTINGSJAAR 01.01.2015 – 31.12.2015.....	27
<i>Middelenbegroting</i>	27
Afdeling 9: Ministeries Vlaamse Gemeenschap	27
Afdeling 2: Diensten met Afzonderlijk Beheer.....	27
Afdeling 6: Opname leningen	28
<i>Uitgabenbegroting - gesplitste kredieten - vastleggingskredieten</i>	28
Afdeling 1: Ministeries Vlaamse Gemeenschap	28
Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer.....	29
Afdeling 4: Terugbetaling leningen	30
<i>Uitgabenbegroting - gesplitste kredieten - verbintenissen</i>	31
<i>Uitgabenbegroting - gesplitste kredieten – vereffeningskredieten</i>	31
Afdeling 1: Ministeries Vlaamse Gemeenschap	31
Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer.....	32
Afdeling 4: Terugbetaling leningen	33
<i>Uitgabenbegroting - Variabele kredieten - Vastleggingskredieten</i>	33
<i>Uitgabenbegroting - Variabele kredieten - Vereffeningskredieten</i>	34
<i>Vooruitbetaalde kosten voor huurgelden</i>	35
<i>Samenvatting uitvoeringsrekening begroting</i>	36
AANSLUITING BEDRIJFSECONOMISCHE EN BUDGETTAIRE RAPPORTERING	36

VOORWOORD

Op 8 juli 2011 is het Rekendecreet in werking getreden met als eerste toepassing boekjaar 2012. Het Rekendecreet voorziet in een bedrijfseconomische en een budgettaire boekhouding, waarbij het aanrekeningmoment en de waarderingsregels van kosten en opbrengsten of uitgaven en ontvangsten zoveel mogelijk gelijk werden gesteld. Tevens voorziet het Rekendecreet in een volledige jaarrapportering, waarbij zowel de bedrijfseconomische als de budgettaire rapportering opgenomen zijn.

Voor alle rapporten van de jaarrapportering wordt gebruik gemaakt van de gegevens uit het financieel systeem. Het financieel systeem wordt tevens gehanteerd voor de aansluiting tussen de verschillende benaderingen, zijnde de jaarrekening (balans en resultatenrekening) en de budgettaire uitvoeringsrekening.

De financiële rapportering is gelijklopend voor de Vlaamse Gemeenschap en de instellingen in de consolidatiekring Vlaamse Overheid.

De uitvoering van de begroting zoals die in het verleden werd opgenomen in de algemene rekening, is nu geïntegreerd in de huidige jaarrapportering. Deze wordt weergegeven in het luik budgettaire rapportering vol 20 t/m 23 van het rapporteringssjabloon.

Het invullen van de financiële rapportering en de sociale balans is mede mogelijk gemaakt door het aanleveren van gegevens vanuit het personeelssysteem door departement kanselarij en bestuur.

JAARVERSLAG OVER DE BEDRIJFSECONOMISCHE RAPPORTERING - BOEKJAAR EINDIGEND OP 31.12.2015

Het jaarverslag over de bedrijfseconomische rapportering bespreekt de balans van de Vlaamse Gemeenschap op 31 december 2015, zoals opgenomen in vol 1 en 2 van de jaar-rapportering en de resultatenrekening van de Vlaamse Gemeenschap over het boekjaar 2015, zoals opgenomen in vol 3 van de jaarrapportering. De gerapporteerde cijfers zijn deze van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap, inclusief Diensten met Afzonderlijk Beheer en de orde- en thesaurierekeningen.

Bij de bespreking van de cijfers wordt vooral aandacht besteed aan de inhoud van de verschillende rubrieken door de belangrijkste items weer te geven. Daarnaast wordt de stijging of daling t.o.v. voorgaand jaar weergegeven en de reden hiervoor. Er wordt specifieke aandacht besteed aan de wijzigingen die het gevolg zijn van de implementatie van de bevoegdheden van de 6de staatshervorming. Bijkomend wordt er eveneens geduid als er verrichtingen geregistreerd werden zonder budgettaire impact zoals aanpassingen in de inventaris of afschrijvingen. Een overzicht hiervan wordt weergegeven in de jaarrekening in vol 29 "Aansluiting bedrijfseconomische en budgettaire rapportering".

De interne verrichtingen, dit zijn verrichtingen tussen de verschillende entiteiten van de Vlaamse Gemeenschap, werden geëlimineerd uit onderstaande bedrijfseconomische cijfers. In het totaal zijn er voor 800 miljoen euro interne verrichtingen, zowel in uitgaven als ontvangsten, zodat er geen invloed is op het resultaat.

De balans geeft een momentopname weer van vermogen en schulden waarover de Vlaamse Gemeenschap beschikt op 31 december 2015. Het balanstotaal op 31 december 2015 bedraagt 37.532 miljoen euro, wat een stijging is van 4% ten opzichte van 2014.

De vaste activa zijn toegenomen met 4% (1.333 miljoen euro), net zoals de vlottende activa (139 miljoen euro). Binnen de vlottende activa zijn er echter relatief grote schommelingen, nl. de vorderingen op lange termijn en de overige vorderingen op ten hoogste 1 jaar zijn sterk gedaald, resp. met 1.653 miljoen euro en 426 miljoen euro, terwijl de handelsvorderingen, geldbeleggingen en liquide middelen sterk zijn toegenomen, resp. met 723 miljoen euro, 1.126 miljoen euro en 417 miljoen euro.

Aan de passiefzijde is er een vermindering van het vreemd vermogen met 14% of 1.283 miljoen euro, het eigen vermogen daarentegen neemt toe met 10% of 2.755 miljoen euro door opname van het resultaat van het boekjaar.

De verklaring voor deze wijzigingen volgt vanaf blz. 6.

In het verslag over *de resultatenrekening* wordt het bedrijfseconomisch netto resultaat besproken.

Het **bedrijfseconomisch netto resultaat** van het boekjaar bedraagt 2.468 miljoen euro. Het betreft het saldo van alle boekingen op de resultatenrekeningen. De afschrijvingen (77 miljoen euro), de verrichtingen op orde- en thesaurieartikelen en de niet budget relevante boekingen zijn hier in begrepen.

DE BALANS OP 31.12.2015

Na verwerking van het resultaat in de balans bedraagt het balanstotaal 37.532 miljoen euro.

ACTIVA	code	huidig jaar*
VASTE ACTIVA		34.039.372.015
Nog te verwerken facturen mbt vaste activa		31.089.403
Immateriële vaste activa (+)	21 vol5	28.212.471
Materiële vaste activa	22/27 vol6a	29.387.373.996
Financiële vaste activa	28 vol7a	4.592.696.144
VLOTTENDE ACTIVA		3.492.707.134
Vorderingen op meer dan één jaar	29 vol9	226.622.751
Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	1.677.943.689
Geldbeleggingen	50/54	1.127.021.160
Liquide middelen (+)	54/58 vol32	416.581.519
Overlopende rekeningen (+)	490-491-495 vol11	44.538.014
TOTAAL		37.532.079.148

* cijfers in overzichtstabel in euro

	code	huidig jaar
PASSIVA		
EIGEN VERMOGEN		29.862.071.288
Kapitaal (+)	10	27.017.818.444
Uitgiftepremies (+)	11	0
Herwaarderingsmeerwaarden (+)	12	0
Reserves (+)	13	9.356.091
Overgedragen winst (of verlies) (+/-)	14	2.834.896.754
Dotaties, subsidies, toelagen en soortgelijke (+)	15	0
Voorschot aan de vennoten op de verdeling netto-actief (-)	19	0
VREEMD VERMOGEN		7.670.007.860
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	16	0
Schulden op meer dan één jaar	17	2.153.303.681
Financiële schulden	170/174	vol10 2.153.303.681
Handelsschulden (+)	175	vol10 0
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen (+)	176	0
Borgtochten ontvangen in contanten (+)	178	0
Overige schulden (+)	179	vol10 0
Schulden op ten hoogste één jaar	42/48	4.927.421.526
Schulden op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen	42	vol10 1.312.549.158
Financiële schulden (+)	43	vol10 754.975.722
Handelsschulden op ten hoogste één jaar (+)	44	vol10 452.150.538
Ontvangen vooruitbetalingen op bestellingen (+)	46	0
Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten (+)	45	vol10 935.233.711
Overige schulden (+)	47/48	vol10 1.472.512.396
Overlopende rekeningen (+)	492-493-496	vol11 589.282.653
TOTAAL		37.532.079.148

* cijfers in overzichtstabel in euro

Naar **aanwending van het vermogen – m.a.w. het ACTIEF** – stellen we het volgende vast:

91 % van het balanstotaal is de netto boekwaarde van het vast actief
9 % van het balanstotaal behoort tot het vlottend actief.

Hierna volgt de gedetailleerde bespreking van de verschillende posten.

Immateriële vaste activa

De netto boekwaarde van het immaterieel vast actief bedraagt op 31.12.2015 28,2 miljoen euro t.o.v. 23,7 miljoen euro einde vorig jaar.

De netto boekwaarde van het immaterieel vast actief wordt hoofdzakelijk vertegenwoordigd door concessies, octrooien en licenties en dit ten bedrage van 16,7 miljoen euro.

De addities in het huidig boekjaar bedragen 10 miljoen euro en bestaan uit:

- Software: 6,9 miljoen euro
- Concessies, octrooien en licenties: 3,1 miljoen euro

Bij de bepaling van de netto boekwaarde werd het openstaand saldo op de tussenrekeningen van het vast actief ten gevolge van nog te ontvangen facturen niet in rekening gebracht.

Dit saldo werd gerapporteerd als nog te verwerken facturen mbt vaste activa.

De afschrijvingsregels zijn gebaseerd op het Koninklijk Besluit van 25 juni 1976 betreffende de afschrijvingen en rechtzettingen in de vermogenscomptabiliteit van de Staat, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 15 september 1976.

Materiële vaste activa

De netto boekwaarde van het materieel vast actief, dit is de aankoopwaarde min de afschrijvingen geboekt tot op 31.12.2015, bedraagt 29.387 miljoen euro tegenover 28.882 miljoen euro in 2014.

De netto boekwaarde van het materieel vast actief wordt hoofdzakelijk vertegenwoordigd door:

- Werken van burgerlijke bouwkunde: 22.765 miljoen euro
- Vaste activa in aanbouw: 3.575 miljoen euro
- Terreinen en gebouwen: 2.744 miljoen euro

Bij de bepaling van de netto boekwaarde werd het openstaand saldo op de tussenrekeningen van het vast actief ten gevolge van nog te ontvangen facturen niet in rekening gebracht.

Dit saldo werd gerapporteerd als nog te verwerken facturen m.b.t. vaste activa.

De addities in het huidig boekjaar bedragen 597 miljoen euro en bestaan hoofdzakelijk uit:

- Activa in aanbouw: 259 miljoen euro
- Werken van burgerlijke bouwkunde: 258 miljoen euro

De afschrijvingsregels zijn gebaseerd op het Koninklijk Besluit van 25 juni 1976 betreffende de afschrijvingen en rechtzettingen in de vermogenscomptabiliteit van de Staat, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 15 september 1976.

De kapitalisaties van activa in aanbouw in het huidig boekjaar bedragen 76 miljoen euro.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa, zoals geregistreerd in de boekhouding, bedragen 4.593 miljoen euro.

Ze bestaan voornamelijk uit participaties meer specifiek:

Participaties	Volstort bedrag (in miljoen)
BAM	822
Participatiemaatschappij Vlaanderen	719
Ethias	500
Gigarant	300
Vlaamse Radio en Televisie	235
Limburgse Reconvertiemaatschappij	208
Vlaamse Milieu Holding	184
Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening	141
VMSW	133
Vlaamse Participatiemaatschappij	104
TOTAAL	3.346

In 2015 vinden voor de financiële vaste activa een aantal correcties/aanpassingen plaats.

Deze correcties/aanpassingen hebben geen budgettaire impact en bestaan voornamelijk uit:

- de opname van de openstaande vordering op Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen ten bedrage van 330,6 miljoen euro
- de integratie van het Vlaams Energiebedrijf in Participatiemaatschappij Vlaanderen (PMV) waarbij er kapitaalsverhogingen plaats vinden in PMV voor respectievelijk 47,3 miljoen euro en 150 miljoen euro
- de kapitaalsverhogingen in natura (in 2014) in de Luchthavenontwikkelingsmaatschappijen Oostende-Brugge en Antwerpen worden in 2015 opgenomen voor respectievelijk 6,9 en 2,3 miljoen euro
- een aanpassing van het variabel kapitaalsgedeelte van De Maatschappij voor het Haven-, Grond- en Industrialisatiebeleid van het Linkerscheldeoevergebied voor een bedrag van 4,7 miljoen euro

De budgetrelevante transacties in 2015 bestaan voornamelijk uit:

- een toegekende (renteloze) lening aan de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen ten bedrage van 400 miljoen euro
- een kapitaalsverhoging in PMV (ikv integratie Vlaams Energiebedrijf + omzetting SIFO dividenden in kapitaal) ten bedrage van 201 miljoen euro waarvan 37,5 miljoen euro volstort wordt
- een kapitaalsvolstorting van vroegere kapitaalsverhoging in FINLAB ten bedrage van 37,5 miljoen euro
- een kapitaalsverhoging in PMV (ikv Participatiefonds Vlaanderen) ten bedrage van 10 miljoen euro waarvan 10 miljoen euro volstort wordt

Vorderingen op meer dan één jaar

De vorderingen op meer dan één jaar bedragen 227 miljoen euro en bestaan uit volgende vorderingen:

- Lening aan BAM (176,5 miljoen euro)
- Terugvorderbare voorschotten aan VLM en NV Waterwegen en Zeekanaal (33,9 miljoen euro)
- Rollende fondsen in het kader van SOFI 2 (7,51 miljoen euro)
- Lening aan Universiteit Antwerpen (3,8 miljoen euro)
- Rollende fondsen in het kader van SOFI 1 en fiduciair beheer PMV (3,17 miljoen euro)
- Toegekende leningen in het kader van het fonds Vlaanderen-Azië (1,01 miljoen euro)
- Rollende fondsen voor vertegenwoordigers in het buitenland (0,42 miljoen euro)
- Rollend fonds voor courante inkomsten en uitgaven PMV (0,2 miljoen euro)
- Lening aan vzw De Warande (0,05 miljoen euro)

Het saldo aan openstaande vorderingen op lange termijn is in 2015 met 1.653 miljoen euro gedaald. Dit kan verklaard worden door:

- enerzijds een sterke daling van de vorderingen op lange termijn, vooral door de vervroegde terugbetaling van de lening door KBC (1.667 miljoen euro).
Verder werd het rollend fonds SOFI 1 verminderd met 2 miljoen euro en werden de reguliere terugbetalingen volgens aflossingstabel voor 0,2 miljoen euro overgeboekt naar korte termijn.
- anderzijds een stijging van ruim 15 miljoen euro uit te splitsen in volgende vorderingen:
  - 3,8 miljoen euro door een nieuwe toegekende lening aan de Universiteit van Antwerpen voor de aankoop van een gebouw
  - 2,9 miljoen euro door een toename van de terugvorderbare voorschotten aan VLM
  - 0,9 miljoen euro door een toename van de terugvorderbare voorschotten aan Waterwegen en Zeekanaal
  - 7,5 miljoen euro door de opname van het rollende fonds SOFI 2 in de lange termijnvorderingen
  - 0,2 miljoen euro door de opname van het rollende fonds voor courante inkomsten en uitgaven in de langetermijnvorderingen

Vorderingen op ten hoogste één jaar

De vorderingen op ten hoogste 1 jaar bedragen 1.678 miljoen euro en kunnen onderverdeeld worden in 2 groepen, nl.:

- handelsvorderingen: 1.601 miljoen euro
- overige vorderingen op korte termijn: 77 miljoen euro, waarvan 0,34 miljoen euro bestaat uit vorderingen op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen

a) Overige vorderingen op korte termijn

Het gaat voornamelijk om volgende vorderingen:

- 58,5 miljoen euro energieleningen (FRGE)
- 17,3 miljoen euro vorderingen in het kader van Waarborgbeheer

In de categorie overige vorderingen op korte termijn zitten voor 0,34 miljoen euro vordering op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen, vervat, nl.:

- 0,17 miljoen euro: het gedeelte van de leningen toegekend in het kader van het Fonds Vlaanderen-Azië dat in 2016 vervalt
- 0,18 miljoen euro: het gedeelte van de lening toegekend aan de Universiteit Antwerpen dat in 2016 vervalt

b) Handelsvorderingen

De handelsvorderingen die binnen het volgende boekjaar geïnd dienen te worden, bedragen 1.601 miljoen euro. Deze vorderingen kunnen verdeeld worden in

- 416 miljoen euro vorderingen geboekt via verkoopdagboek (ER 400000 en 400001)

Van deze 416 miljoen euro vorderingen geboekt via verkoopdagboek is 219 miljoen euro of 52,63% niet vervallen, 25,9 miljoen euro of 6,21% is minder dan 30 dagen vervallen, 5,3 miljoen euro of 1,27% is tussen de 30 en 90 dagen vervallen en 166 miljoen euro of 39,89% is meer dan 90 dagen vervallen

De vorderingen die meer dan 90 dagen vervallen zijn, bestaan vooral uit volgende vorderingen:

- Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen voor 59,3 miljoen euro
- 45,5 miljoen euro vorderingen van MOW op de DAB Loodswezen ten gevolge van het feit dat MOW de betalingen van de sociale bijdragen voorschiet
- 16,6 miljoen euro op de FOD Financiën ten gevolge van een hangende rechtszaak met betrekking tot de roerende voorheffing op de variabele cijns die betaald moet worden door Total, Shell en Q8.

Grootste openstaande vorderingen die meer dan 90 dagen vervallen zijn op 31/12/2015		Saldo op 31/12/2015	% van > 90d vervallen op 31/12/2015	% van totaal openstaand saldo op 31/12/2015
KBO:0236506487	VLAAMSE MAATSCHAPPIJ VOOR SOCIAAL WONEN	59.299.104,54	35,72%	14,25%
VOP:10029206	DAB LOODSWEZEN	45.500.590,92	27,41%	10,93%
	FOD Financiën - RV op variabele cijns	16.580.018,94	9,99%	3,98%
TOTAAL		121.379.714,40	73,11%	29,16%
Totaal openstaand op 31/12/2015 > 90d vervallen		166.028.689,19		
Totaal openstaand op 31/12/2015		416.242.034,37		

- 1.185 miljoen euro vorderingen geboekt via grootboek (ER 400003, 400004 en 400005).

Sinds 2012 worden de openstaande vorderingen van de Vlaamse Belastingdienst (Vlabel) opgenomen in OraFin via grootboekboekingen (ER 400003 en 400005). Dit laat toe het overzicht te rapporteren. Voor 2015 resulteert dit in een openstaand saldo van 1.147 miljoen euro. Het detail van deze vorderingen wordt opgevolgd in de subadministratie van Vlabel.

Het openstaand bedrag aan handelsvorderingen op korte termijn op jaareinde geboekt via geglobaliseerde boekingen is sterk gestegen ten opzichte van 2014 (stijging met 516 miljoen

euro). De stijging van het openstaand saldo van deze vorderingen is te wijten aan de insourcing van de registratierechten en de erfbelastingen. Door deze insourcing is er een veel groter volume aan vorderingen te verwerken wat ook een verklaring is voor de stijging van dit openstaand saldo.

Sinds 2013 worden eveneens de openstaande vorderingen van het Minafonds opgenomen in OraFin via grootboekboekingen (ER 400004). Per 31.12.2015 is er voor het Minafonds een openstaand saldo van 37,3 miljoen euro. Ook hier gebeurt de detailopvolging in de subadministratie.

Geldbeleggingen

De geldbeleggingen bedragen 1.127 miljoen euro en bestaan vooral uit:

- Termijndeposito voor 1.000 miljoen euro op de interbankenmarkt ten gunste van de Belgische schatkist
- Vastrentende effecten voor 111,7 miljoen euro: deze effecten waren in het bezit van het Pensioenfonds op het ogenblik van de inkanteling ervan in de Vlaamse Gemeenschap en zijn bijgevolg overgedragen aan VG.

Liquide middelen

De liquide middelen bedragen 417 miljoen euro.

De bankrekeningen, die samen in een pool zitten, vertonen globaal een positief van saldo van 411 miljoen euro.

Verder is er ook een R/C bij de PDOS in het kader van de overname van de verplichtingen van het VRT Pensioenfonds door CJSM. Op deze R/C staat een saldo van 5,15 miljoen euro. De kassaldi per 31.12.2015 bedragen 0,03 miljoen euro.

Overlopende rekeningen van het actief

De overlopende rekeningen van het actief bedragen 44,5 miljoen euro en bestaan uit:

- Over te dragen kosten : 14 miljoen euro;
- Wachtrekening DAB Loodswezen: 13,5 miljoen euro
- Wachtrekening DAB Luchthaven Antwerpen: 8 miljoen euro
- Wachtrekening DAB Vloot: 6,6 miljoen euro
- Verkregen opbrengsten: 1,5 miljoen euro
- Wachtrekening DAB Luchthaven Oostende: 0,8 miljoen euro

Naar **oorsprong van het vermogen – m.a.w. het PASSIEF** – stellen we het volgende vast.

Het eigen vermogen bedraagt 80 % van het balanstotaal
Het vreemd vermogen bedraagt 20 % van het balanstotaal.

Hierna volgt de gedetailleerde bespreking van de verschillende posten.

Kapitaal

In het kapitaal van 27.018 miljoen euro zit voornamelijk het overgedragen resultaat van voorgaande jaren.

Het kapitaal van de DAB's neemt 2,6% voor zijn rekening nl. 700 miljoen euro. In 2015 hebben de DAB's enerzijds 77,4 miljoen euro onttrokken aan het kapitaal en anderzijds 25,6 miljoen euro toegevoegd aan het kapitaal.

Verder werden er nog een aantal boekingen uitgevoerd op kapitaalsrekeningen. Het gaat voornamelijk om volgende zaken:

- Verwerking van de afrekeningen in 2016 met betrekking tot 2015 in het kader van de 6de Staatshervorming (186,7 miljoen euro)
- Opname van de beginbalans van het Pensioenfonds naar aanleiding van de inkanteling in de Vlaamse Gemeenschap (89 miljoen euro)
- Opname van de beginbalans van het Toekomstfonds naar aanleiding van de inkanteling in de Vlaamse Gemeenschap (9,9 miljoen euro)

Reserves

De reserves bedragen 9,4 miljoen euro op 31.12.2015. Het gaat hier om de reservefondsen aangelegd door de DAB's.

In 2015 zijn er geen toevoegingen aan de reserves geweest.

Er vonden wel 2 aanwendungen plaats, nl. de luchthavens van Antwerpen en Oostende, voor een totaal bedrag van 1,6 miljoen euro.

Overgedragen winst

Per 31.12.2015 bedraagt het overgedragen winstsaldo 2.835 miljoen euro.

Dit is samengesteld uit:

- Te bestemmen winst van het boekjaar van 2.468 miljoen euro
- Overgedragen winst van het vorige boekjaar voor een bedrag van 313 miljoen euro
- Onttrekkingen aan het kapitaal door de DAB's voor 77,4 miljoen euro (zie ook titel 'Kapitaal')
- Toevoegingen aan het kapitaal door de DAB's voor 25,5 miljoen euro (zie ook titel 'Kapitaal')
- Onttrekkingen aan de reserves door de DAB's voor 1,6 miljoen euro (zie ook titel 'Reserves')

De aansluiting van dit resultaat met het budgettaire resultaat wordt verder in dit document behandeld. Dit resultaat ontstaat door toepassing van de economische boekhouding.

De mutaties tijdens het boekjaar op kapitaal, reserves en overgedragen resultaat zijn allen verrichtingen buiten begroting.

Financiële schulden op meer dan één jaar en op meer dan één jaar die binnen het jaar vervallen

De financiële schulden bedragen 3.466 miljoen euro. Het bedrag bestaat uit:

- 3.202 miljoen euro EMTN's
- 148 miljoen euro overname leningen naar aanleiding van de vereffening van de Gemeentelijke Holding
- 59,3 miljoen euro Amoras
- 50,3 miljoen euro lening FRGE bij de federale Schatkist
- 4,24 miljoen euro lening aangegaan voor de inrichtingswerken van het VAC Leuven
- 2,67 miljoen euro leningen ten gevolge van de schuldovername van Vismijn Oostende

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de financiële schulden sinds 2011.

31.12.2011	31.12.2012	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2015
5.596.058.466	5.079.699.837	4.023.282.086	2.766.723.445	3.465.852.839

De financiële schulden zijn in 2015 gestegen met 699 miljoen euro, aangezien in 2015 volgende bewegingen zijn gebeurd:

- er is een nieuwe EMTN aangegaan voor een bedrag van 1.032 miljoen euro
- terugbetaling EMTN 2011 voor 200 miljoen euro
- terugbetaling bullet-lening Finindus voor 100 miljoen euro
- terugbetalingen volgens aflossingstabel leningen Gemeentelijke Holding voor 68 miljoen euro
- de schuld van FRGE ten opzichte van de federale overheid werd opgenomen in onze boekhouding voor 50,3 miljoen euro in het kader van de 6de Staatshervorming
- terugbetaling bullet-lening BAM voor 15 miljoen euro
- terugbetalingen volgens aflossingstabel leningen Vismijn Oostende voor 0,2 miljoen euro

Financiële schulden ten opzichte van derden op ten hoogste een jaar

Terwijl deze schulden in 2014 uitsluitend uit negatieve bankrekeningsaldi bestonden, staat in 2015 de pool van de bankrekeningen positief en wordt deze dus gerapporteerd aan de actiefzijde van de balans.

Wel werd in 2015 voor een bedrag van 755 miljoen euro aan BCP's aangegaan.

Handelsschulden op ten hoogste een jaar

De handelsschulden op ten hoogste een jaar bedragen 452 miljoen euro op 31.12.2015.

De totale nog openstaande schuld t.o.v. instellingen die behoren tot de consolidatiekring Vlaamse Overheid bedraagt 219 miljoen euro. Dit houdt in dat de openstaande schuld ten opzichte van derden 233 miljoen euro bedraagt.

Het grootste gedeelte van de handelsschulden, nl. 369 miljoen euro, is niet vervallen per einde boekjaar.

Sinds eind 2014 is het door een technische aanpassing van OraFin mogelijk de schulden op korte termijn uit te splitsen. Alle dotaties, subsidies en schulden aan natuurlijke personen en personeelsleden worden niet meer als handelsschulden geclassificeerd, maar wel als overige schulden.

Dit heeft tot gevolg dat de handelsschulden zijn afgenomen met 2.144 miljoen euro ten opzichte van 2014, maar dat er wel een aanzienlijk bedrag aan overige schulden werd opgenomen:

- handelsschulden: 452 miljoen euro
- subsidies/dotaties: 1.459 miljoen euro (waarvan 1.330 miljoen euro dotaties)
- andere diverse schulden: 0,87 miljoen euro

Zie ook onder 'Overige schulden'.

Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten

De openstaande schuld met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten draagt 935 miljoen euro (tov 911 miljoen euro eind 2014). Het creditsaldo is te verdelen in 822 miljoen euro (tov 821 miljoen euro eind 2014) voor onderwijzend personeel en onderwijsinspectie en 113 miljoen euro (tov 90 miljoen euro eind 2014) voor het personeel van de Vlaamse Gemeenschap. De stijging is vooral te wijten aan de openstaande schuld voor bedrijfsvoorheffing van Vlaamse Gemeenschap. Die openstaande schuld bevat de bedrijfsvoorheffing van de eindejaarstoelage, van de achterstallen en van lonen december 2015.

Het saldo van loonschuld voor het personeel van onderwijsinspectie en het onderwijzend personeel is grotendeels te verklaren door:

- Provisie vakantiegeld voor 371 miljoen euro
- Bedrijfsvoorheffing voor 297 miljoen euro
- Provisie uitgestelde bezoldiging voor 56 miljoen euro
- RSZ voor 97 miljoen euro

Het saldo van openstaande sociale schuld voor de Vlaamse Gemeenschap is grotendeels te verklaren door:

- Provisie vakantiegeld voor 38 miljoen euro
- Nettolonen voor 31 miljoen euro
- Bedrijfsvoorheffing voor 30 miljoen euro

Overige schulden

De overige schulden bedragen 1.473 miljoen euro op 31.12.2015 (tov 238 miljoen euro eind 2014).

Deze stijging is vooral te wijten aan een correctere weergave van de openstaande schulden op korte termijn. Eind 2014 werd immers gestart met de omschakeling van het boeken van subsidies, dotaties en soortgelijke als overige schulden in de plaats van ze te registreren als handelsschulden.

Ook schulden aan natuurlijke personen en aan personeelsleden worden sinds eind 2014 geboekt als overige schulden (0,87 miljoen euro).

Hierin werd bovendien het nog niet aan PMV gestorte bedrag van 10 miljoen euro in het kader van het rollend fonds SOFI II opgenomen.

Overlopende rekeningen van het passief

De overlopende rekeningen van het passief bedragen 589 miljoen euro op jaareinde 2015 en gaan hoofdzakelijk over:

- Wachtrekening 499999: 436 miljoen euro: dit betreft uitsluitend orde- en thesaurieartikelen die geen invloed hebben op de begroting (afdeling 0, 7 en 8). In de loop van 2015 werden reeds verschillende analyses uitgevoerd om het saldo op deze rekening uit te zuiveren. In 2016 zal dit verdergezet worden.
- Tussenrekening Verzamelboeking Betaalorgaan Europa: 97,5 miljoen euro
- Toe te rekenen kosten voor 53,7 miljoen euro, bijna uitsluitend bestaande uit toe te rekenen intresten op EMTN's.
- Liggende gelden voor 1,67 miljoen euro

DE RESULTATENREKENING 2015

	CODES	huidig jaar
Operationele opbrengsten	70/74	37.477.297.975
Operationele kosten (-)	60/64	-36.698.193.405
Operationeel resultaat		779.104.569
Financiële opbrengsten	75	1.262.389.336
Financiële kosten (-)	65	-107.295.145
Financieel resultaat		1.155.094.191
Resultaat uit de gewone activiteiten (voor belastingen)		1.934.198.760
Uitzonderlijke opbrengsten	76	667.770.508
Uitzonderlijke kosten (-)	66	-133.587.418
Uitzonderlijk resultaat		534.183.090
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR (voor belastingen)		2.468.381.850
NETTO RESULTAAT VAN HET JAAR (na belastingen) (verlies (-))		2.468.381.850
TE BESTEMMEN NETTO RESULTAAT VAN HET BOEKJAAR (verlies (-))		2.468.381.850

* cijfers in overzichtstabel in euro

De resultatenrekening geeft het resultaat over het boekjaar 2015 op transactiebasis weer.

Operationele opbrengsten

De operationele opbrengsten zijn ten opzichte van 2014 gestegen met 11.395 miljoen euro of 44% tot 37.477 miljoen euro. De operationele opbrengsten bestaan uit lopende opbrengsten, inkomens- en kapitaaloverdrachten en andere operationele opbrengsten.

Lopende opbrengsten

De lopende opbrengsten bedragen 295 miljoen euro. Dit is een stijging met 97 miljoen euro of 33% ten opzichte van 2014, wat vooral te wijten is aan de opname in OraFin van de vorderingen van Waarborgbeheer (+ 51,8 miljoen euro).

De lopende opbrengsten bestaan voornamelijk uit:

- Loodsgelden: 73,6 miljoen euro
- Terugbetaling van salarissen en salaristoelagen Onderwijs: 58 miljoen euro
- Waarborgbeheer: 51,8 miljoen euro
- Verkoop en terugbetaling van gronden van het Vlaams Gewest: 31,1 miljoen euro
- Inschrijvingsgelden deeltijds kunstonderwijs: 18,2 miljoen euro

Inkomens- en kapitaaloverdrachten

De ontvangen inkomens- en kapitaaloverdrachten bedragen 37.153 miljoen euro en zijn met 44% gestegen t.o.v. voorgaand jaar (+11.289 miljoen euro). Deze stijging is vooral te wijten aan de overheveling van een aantal federale bevoegdheden door de 6^e Staatshervorming waarvoor door de federale overheid dotaties worden doorgestort.

Het gaat voornamelijk om volgende inkomens- en kapitaaloverdrachten:

- Gedeelde belastingen voor 19.702 miljoen euro (+ 7.038 miljoen euro)
- Samengevoegde belastingen voor 10.357 miljoen euro (+ 4.178 miljoen euro)
- Registratiebelastingen voor 2.037 miljoen euro (+ 155 miljoen euro)
- Erfbelastingen voor 1.474 miljoen euro (- 106 miljoen euro)
- Verkeersbelasting voor 1.007 miljoen euro (+ 11 miljoen euro)

Andere operationele opbrengsten

De andere operationele opbrengsten zijn licht gestegen t.o.v. 2014 en bedragen 29,2 miljoen euro. Ze bestaan onder meer uit:

- 6,69 miljoen euro boetes in het kader van de voorkoming en het beheer van afvalstoffen
- 2,90 miljoen euro boetes in het kader van de uitvoering van het milieuschadedecreet en het milieuhandhavingsdecreet
- 2,81 miljoen euro huuropbrengsten uit administratieve gebouwen, andere onroerende goederen en aanhorigheden

Operationele kosten

De operationele kosten bedragen 36.698 miljoen euro en zijn gestegen met 40% of 10.497 miljoen euro. De operationele kosten bestaan uit handelsgoederen, grond- en hulpstoffen, diensten en diverse goederen, personeelskosten, afschrijvingen, inkomensoverdrachten en andere operationele kosten. Deze onderdelen worden hierna in detail besproken.

Handelsgoederen, grond- en hulpstoffen

Op 31 december 2015 bedraagt de kost voor aankoop van handelsgoederen, grond- en hulpstoffen 3,93 miljoen euro - nagenoeg onveranderd ten opzichte van 2014. Het aandeel van Het Facilitair Bedrijf hierin bedraagt meer dan 95%.

Diensten en diverse goederen

De kosten voor diensten en diverse goederen bedragen 1.191 miljoen euro voor boekjaar 2015.

De kosten bestaan hoofdzakelijk uit:

- 258 miljoen euro onderhoud- en herstellingskosten voor het zeekanaal en de waterwegen, uit te splitsen in
  - 209 miljoen euro exploitatie- en gewone onderhoudskosten van de elektrische en elektromechanische inrichtingen in de havens en op de maritieme toegangswegen
  - 23 miljoen euro buitengewoon onderhoud aan de basisinfrastructuur van havens en maritieme toegangswegen
  - en 15 miljoen euro onderhoud van zeewaterkeringen, kust, jacht- en vissershavens
- 215 miljoen euro onderhoud- en herstellingskosten aan autosnelwegen, wegen en fietspaden, voornamelijk bestaande uit:
  - 112 miljoen euro voor het beheer van autosnelwegen- en wegennet met aanhorigheden
  - 57 miljoen euro structureel onderhoud van wegen ter bestrijding van de verkeersoverlast en ter bevordering van verkeersveiligheid en –comfort
  - 32 miljoen euro exploitatie, onderhoud en beheer van elektrische en elektromechanische inrichtingen aangelegd op het autosnelwegen- en wegennet
- 144 miljoen euro diverse prestaties van derden. Hieronder valt onder meer:
  - 106 miljoen euro werkingskosten bij de FOD voor uitbetaling van gezinsbijslag: dit was een federale bevoegdheid die in het kader van de 6de Staatshervorming werd overgeheveld naar Vlaanderen, maar waarvoor de praktische uitvoering nog door de federale overheid gebeurt. Aangezien Vlaanderen operator is voor deze materie, gebeurt de aanrekening van de kosten bij Vlaanderen.
  - terugbetalingen aan de Nederlandse staat voor uitgaven op de Westerschelde op Nederlands grondgebied en de scheldemonden (radar, verlichting, ...) (5,9 miljoen euro)
  - 5 miljoen euro prestaties in kader van structureel onderhoud van wegen en kunstwerken ter bestrijding van de verkeersoverlast en ter bevordering van de verkeersveiligheid en -comfort

- uitvoering van maatregelen in het kader van het verkeersveiligheidsplan, inclusief opmaak beleidsplannen en implementatie informaticatoepassingen (1,8 miljoen euro)
- 104 miljoen euro technische ondersteuning ICT. Enkele voorbeelden hiervan zijn:
  - 25 miljoen euro algemene werkingskosten van de DAB ICT
  - 6,9 miljoen euro adaptief en correctief onderhoud informatica
  - 6,3 miljoen euro meerjarige informaticaprojecten (GBCS) van het Fonds Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
  - 3,5 miljoen euro in kader van structureel onderhoud van wegen en kunstwerken ter bestrijding van de verkeersoverlast en ter bevordering van verkeersveiligheid en –comfort
  - 3,4 miljoen euro voor ontwikkelingen in kader van de uitoefening van de eigen fiscale bevoegdheden
- 72 miljoen euro huur van gebouwen
- 54 miljoen euro kosten voor studies en advies (exclusief ICT), onder andere bestaande uit:
  - studies in het kader van structureel onderhoud van wegen ter bestrijding van de verkeersoverlast en ter bevordering van verkeersveiligheid en –comfort (9,6 miljoen euro)
  - studies met betrekking waterbouwkundige werken (4,6 miljoen euro)
  - studies en projecten van DAB Minafonds (3,1 miljoen euro)
  - 3 miljoen euro voor Maritieme toegang
- 45,9 miljoen euro beschikbaarheidsvergoeding publieke-private samenwerking auto-snelwegen, wegen en fietspaden
- 25,6 miljoen euro voor elektriciteit

Personeelskosten

De personeelskosten van de ambtenaren (exclusief onderwijzend personeel) bedragen 882 miljoen euro. Vanaf het boekjaar 2008 worden de lonen van ambtenaren centraal (semi-automatisch) geboekt zodat er een aansluiting kan gemaakt worden tussen de loonmotor en de boekhoudkundige verrichtingen aangaande personeelskosten. In het huidig boekjaar werd 844 miljoen euro personeelskosten (inclusief kinderbijslag) geboekt op basis van de gegevens uit de loonmotor.

Ten opzichte van de personeelskost geboekt op basis van de loonmotor in 2014 (waar er toen 773 miljoen euro aan personeelskosten werd geboekt), is dit een stijging van 15 miljoen euro ofwel 788 miljoen euro incl KB), is dit een stijging van 7%. De stijging is vooral te wijten aan het feit dat er op 01.01.2015 zo'n 1.300 personeelsleden bij de diensten Vlaamse overheid in dienst getreden zijn naar aanleiding van hun overheveling vanuit de federale overheid in het kader van de vijfde en zesde staatshervorming. In de loop van het jaar zijn er dan nog eens een 150-tal personeelsleden bijgekomen.

Het gemiddeld aantal VTE is in 2015 (14.364,4 VTE) gestegen met 9% t.o.v. 2014 (13.126,5 VTE).

Daarnaast zijn er nog overige kosten die niet geboekt werden op basis van looninformatie vanuit Vlimpers (personeelssysteem) nl. 38 miljoen euro.

Dit bedrag kan opgesplitst worden in:

- Lonen onderwijsinspectie voor 13 miljoen euro
- Betalingen aan pensioendienst overheidssector voor 17 miljoen euro
- Facturen woon- werkverkeer voor 12 miljoen euro
- -4 miljoen euro: tegenboeking TOF 2014 (-7,2 miljoen euro) en aanleg TOF 2015 (2,7 miljoen euro) in het kader van extra pensioenkost door herstructurering van een aantal pensioendiensten

Hierbij merken we op dat vanaf boekjaar 2010 het gebruik van de ESR-code 11, de ESR-code voor loonkosten, en de economische rekening 62 (de economische rekening voor loonkosten) gecoördineerd gebeurt.

Afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen bedragen 77 miljoen euro en bestaan hoofdzakelijk uit:

- 42,9 miljoen euro afschrijvingen op ander meubilair en materieel dan voor exploitatie en dan in leasing
- 15,4 miljoen euro afschrijvingen op installaties voor exploitatie
- 12,5 miljoen euro afschrijvingen op gebouwen
- 6 miljoen euro afschrijvingen op immateriële vaste activa

De geboekte waardeverminderingen op handelsvorderingen bedragen 6,69 miljoen euro en zijn afkomstig van het Minafonds. Voorgaande jaren werden geen waardeverminderingen geboekt. In de loop van 2016 zal dit verder worden uitgebreid.

Inkomensoverdrachten

De inkomensoverdrachten bedragen 34.542 miljoen euro, een stijging van 43% (10.331 miljoen euro) ten opzichte van 2014.

De werkingsdotaties, -subsidies, -toelagen en soortgelijke bedragen 21.184 miljoen euro (61% van de inkomensoverdrachten) en kennen een sterke groei van 9.820 miljoen euro of 86%. Deze sterke stijging is vooral toe te schrijven aan een aantal bevoegdheden die werden overgeheveld van de federale naar de Vlaamse overheid in het kader van de 6^e Staatshervorming. De grootste werkingsdotaties, -subsidies, -toelagen en soortgelijke staan hieronder opgesomd:

- Gezinsbijslag : 3.417,1 miljoen euro
- Vlaams Gemeentefonds (decreet 05/07/2002): 2.321,9 miljoen euro
- uitgaven in het kader van de Vlaamse woonfiscaliteit (bevoegdheid naar aanleiding van 6de staatshervorming): 1.719,5 miljoen euro
- Woonzorgcentra (Rustoord voor Bejaarden (ROB), Rust- en Verzorgingstehuizen (RVT) en Centra voor Kortverblijf (CVK)) (bevoegdheid naar aanleiding van 6de staatshervorming): 1.434 miljoen euro
- Vlaams Agentschap voor personen met een handicap: 1.415,9 miljoen euro
- VMM – De Lijn: 818,6 miljoen euro
- Gezinszorg (uitbreiding bevoegdheid naar aanleiding van 6de staatshervorming): 629,8 miljoen euro
- Kind en Gezin: 568,6 miljoen euro

De kapitaalsubsidies, investeringsdotaties,- subsidies, -toelagen en soortgelijke zijn licht gedaald tot 1.835 miljoen euro in 2015. De belangrijkste posten hier zijn:

- Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden – Alternatieve financiering : 651,2 miljoen euro
- Vlaams Infrastructuurfonds: 462,0 miljoen euro
- AGION (uitgez. hoger onderwijs): 225,2 miljoen euro
- Fonds voor preventie inzake milieu en natuur (MINA): 219,0 miljoen euro

De andere dotaties, subsidies, toelagen en soortgelijke bedragen 1.703 miljoen euro in 2015. Ze bestaan voornamelijk uit:

- Uitgaven voor en via de uitgiftemaatschappij van de dienstencheques (1.019 miljoen euro). Dit is een bevoegdheid die werd overgedragen aan Vlaanderen in het kader van de 6de Staatshervorming
- Studiefinanciering voor het basis-, secundair en hoger onderwijs (168,5 miljoen euro)
- Uitvoering van het lokaal cultuurbeleid (87,8 miljoen euro)

De andere inkomensoverdrachten bedragen 9.688 miljoen euro en bestaan voornamelijk uit:

- Loonkosten voor onderwijsinstellingen (8.019 miljoen euro)
- Werkingsmiddelen voor de onderwijsinstellingen (1.431 miljoen euro)

Zowel de loonkosten als de werkingskosten met betrekking tot de onderwijsinstellingen zijn licht gestegen ten opzichte van 2014.

Andere operationele kosten

De andere operationele kosten vertonen een negatief saldo van 4,4 miljoen euro en bestaan hoofdzakelijk uit provisies voor vakantiegeld en uitgestelde bezoldigingen voor het onderwijzend personeel.

De oorzaak van het creditsaldo is dat de provisie voor uitgestelde bezoldigingen van onderwijzend personeel van 2014 (62,8 miljoen euro), die in 2015 teruggedraaid werd, groter is dan de provisie die eind 2015 (56,1 miljoen euro) aangelegd werd.

Voor het vakantiegeld van het onderwijzend personeel werd in 2015 zo'n 2 miljoen euro meer geprovisioneerd dan in 2014 (371 miljoen euro tov 369 miljoen euro).

Financiële opbrengsten

De financiële opbrengsten bedragen 1.262 miljoen euro.

Opbrengsten uit financiële vaste activa bedragen 214 miljoen euro voor 2015. Deze bestaan uit:

- 14,9 miljoen euro dividenden van de Vlaamse Participatiemaatschappij
- 10,2 miljoen euro opbrengsten ten gevolge van het door de VMSW (Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen) verschuldigd aandeel in de rentelasten van leningen aangegaan door VMSW
- 9,7 miljoen euro dividenden van de Vlaamse Milieuholding
- 3,5 miljoen euro dividenden van de T-groep

Opbrengsten uit vlottende activa bedragen 15 miljoen euro. Ze bestaan voornamelijk uit:

- Intresten op onroerende voorheffing: 4,1 miljoen euro
- Intresten op successierechten en recht van overgang bij overlijden: 1,5 miljoen euro
- Rente-opbrengst uit lening toegekend aan KBC: 1,4 miljoen euro

De gerealiseerde wisselopbrengsten zijn niet-materieel en worden daarom niet besproken.

Andere financiële opbrengsten bedragen 1.033 miljoen euro. De significante stijging ten opzichte van 2014 (in 2014 een saldo van 33,6 miljoen euro) is te wijten aan het feit dat in 2015 door KBC een boete betaald werd van 999 miljoen euro in het kader van de door de Vlaamse Gemeenschap verleende kredieten.

De reguliere andere financiële opbrengsten bestaan hoofdzakelijk uit opbrengsten uit neven-bedrijven langs autosnelwegen (25,9 miljoen euro).

Financiële kosten

De financiële kosten bedragen in totaal 107 miljoen euro wat licht lager uitvalt dan de 122 miljoen euro in 2014. Ze bestaan voornamelijk uit:

- Kosten van schulden: 99,4 miljoen euro, hoofdzakelijk bestaande uit rente op langetermijnleningen
- Verwijlrenten: 3,3 miljoen euro

Uitzonderlijke opbrengsten

De uitzonderlijke opbrengsten bedragen 667,8 miljoen euro.

Ze bestaan voornamelijk uit:

- de opname van activa in de boekhouding naar aanleiding van fusies (meer bepaald FFEU, SARIV en Vlabest voor een totaalbedrag van 265,8 miljoen euro)
- correcties van participaties (51,9 miljoen euro)
- de opname van de openstaande vordering op VMSW (330,6 miljoen euro)

Uitzonderlijke kosten

De uitzonderlijke kosten bedragen 133,6 miljoen euro.

Ze bestaan voornamelijk uit:

- 77 miljoen euro minderwaarden op de realisatie van vaste activa
- 50,3 miljoen euro door het openzetten van de schuld van het FRGE bij de federale overheid (in het kader van de 6de Staatshervorming)

JAARVERSLAG OVER DE BUDGETTAIRE RAPPORTERING - BEGROTINGSJAAR 01.01.2015 – 31.12.2015

In de jaarrekening werden de rapporten m.b.t. de begrotingsuitvoering telkens voorgesteld per afdeling en per begrotingsartikel. Behalve deze traditionele voorstelling werd telkens een rapport toegevoegd met de cijfers per programma.

Middelenbegroting

Het detail van de uitvoering van de middelenbegroting werd opgenomen in vol 20 van de jaarrekening.

Afdeling 9: Ministeries Vlaamse Gemeenschap

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werd het totaal van de vorderingen voor MVG geraamd op

EUR 37.176.839.000,00

Het bedrag van de vorderingen voor 2015 bedraagt

EUR 40.384.995.788,66

Afdeling 2: Diensten met Afzonderlijk Beheer

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werd het totaal bedrag van de vorderingen voor de Diensten met Afzonderlijk Beheer geraamd op

EUR 1.950.290.000,00

Het bedrag van de vorderingen voor 2015 bedraagt

EUR 1.160.389.059,83

Afdeling 6: Opname leningen

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij aanpassingsdecreet, werd het bedrag voor opname van leningen geraamd op

EUR 1.638.259.000,00

Het bedrag van de vorderingen voor 2015 bedraagt

EUR 1.031.500.000,00

Uitgavenbegroting - gesplitste kredieten - vastleggingskredieten

Het detail van de vastleggingskredieten voor gesplitste kredieten 2015 en de aanwending ervan, werd opgenomen in vol 21a VAK van de jaarrekening.

Afdeling 1: Ministeries Vlaamse Gemeenschap

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor MVG vastleggingskredieten gestemd voor een totaal bedrag van

EUR 36.987.951.000,00

Deze vastleggingskredieten werden aangepast met het bedrag van de overdrachten die werden voorzien bij decreetsbepaling, voor een bedrag van

EUR 1.052.314.820,50

Dit brengt het totaal van de **vastleggingskredieten** voor het begrotingsjaar 2015 op een bedrag van

EUR 38.040.265.820,50

Het totaal van de **aangegeve verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2015 bedraagt

EUR 37.035.576.245,23

Er werden overschrijdingen van vastleggingskredieten geregistreerd voor een totaal bedrag van EUR 119.931.878,79. Voor deze overschrijdingen zullen bijkomende kredieten worden aangevraagd in het decreet houdende eindregeling van de begroting, in de mate dat er geen compensatie kan gevonden worden binnen de programma's waartoe de betreffende begrotingsartikelen behoren.

De overschrijding is voornamelijk het gevolg van aanrekeningen voor de federale operatoren in het kader van de zesde staatshervorming.

Volgende begrotingsartikelen met hun respectievelijke overschrijdingen hebben hierop betrekking:

	overschrijdingen VAK
CB0-1CDB2AN-WT	-18.325.543,86
CB0-1CEB2AA-WT	-1.959.237,15
GB0-1GCD2AJ-WT	-2.988.899,57
JB0-1JDG2AL-WT	-58.706.406,90
JB0-1JDG2AM-WT	-2.007.732,00
JB0-1JDG2AO-WT	-14.761.193,72
JB0-1JDG2AP-WT	-4.790.176,66
JB0-1JDG2AR-WT	-3.461.822,54
JB0-1JDG2AY-IS	-12.376.903,96
JB0-1JEC2AE-WT	-51.939,31
	-119.429.855,67

Het saldo op de vastleggingskredieten bedraagt op 31.12.2015 een bedrag van

EUR 1.004.689.575,27

Van dit saldo wordt, in uitvoering van de in de begroting gestemde overdrachtsbepalingen, een bedrag van EUR 843.334.593,29 overgedragen naar begrotingsjaar 2016.

Meer dan 600.000 kEUR wordt vertegenwoordigd door de overdracht van provisies en participaties en 83.653.731,50 betreft de overdracht van het artikel CB0-1CEB2AY-IS "Toelage aan het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eénmalige Investeringsuitgaven".

Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor de DAB's vastleggingskredieten gestemd voor een totaal bedrag van

EUR 1.283.472.000,00

Deze vastleggingskredieten werden aangepast met het bedrag van de overdrachten die werden voorzien bij decreetsbepaling, voor een bedrag van

EUR 31.125.792,54

Dit brengt het totaal van de **vastleggingskredieten** voor het begrotingsjaar 2015 op een bedrag van

EUR 1.314.597.792,54

Het totaal van de **aangevane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2015 bedraagt

EUR 1.240.553.711,76

Bij de DAB's werden overschrijdingen van vastleggingskredieten geregistreerd voor een bedrag van EUR 7.292.040,23. Voor deze overschrijdingen zullen bijkomende kredieten worden aangevraagd in het decreet houdende eindregeling van de begroting, in de mate dat er geen compensatie kan gevonden worden binnen de programma's waartoe de betreffende begrotingsartikelen behoren.

De overschrijding is voor een belangrijk deel te wijten aan boekingen voor de DAB's Luchthaven Oostende en Luchthaven Antwerpen.

Het saldo op de vastleggingskredieten bedraagt op 31.12.2015 een bedrag van

EUR 74.044.080,78

Van dit saldo wordt, in uitvoering van de in de begroting gestemde overdrachtsbepalingen, een bedrag van EUR 37.009.032,02 overgedragen naar begrotingsjaar 2016.

Dit bedrag heeft enerzijds betrekking op het provisieartikel van het VIF (MBU-3MFF2Z-PR), voor een bedrag van EUR 26.876.000,00 en anderzijds op het artikel voor de uitvoering van SALK-projecten (MDU-3MHF2AD-WT) voor een bedrag van EUR 10.133.032,02.

Afdeling 4: Terugbetaling leningen

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor terugbetaling van leningen **vastleggingskredieten** gestemd voor een totaal bedrag van

EUR 383.603.000,00

Het totaal van de **aangevane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2015 bedraagt

EUR 383.416.560,48

Uitgavenbegroting - gesplitste kredieten - verbintenissen

Bij de gesplitste kredieten, zowel van afdeling 1 als van afdeling 3, werden een aantal overschrijdingen vastgesteld van het bedrag van de overgedragen verbintenissen. Het bedrag dat aangerekend werd op overdracht had moeten aangerekend worden op het budget van het lopend jaar. Om die reden werd het bedrag van de verbintenissen 2015 verhoogd met het bedrag van de overschrijding op overdracht.

Uitgavenbegroting - gesplitste kredieten – vereffeningskredieten

Het detail van de vereffeningskredieten voor gesplitste kredieten 2015 en de aanwending ervan, werd opgenomen in vol 21a VEK van de jaarrekening.

Afdeling 1: Ministeries Vlaamse Gemeenschap

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor MVG vereffeningskredieten gestemd voor een totaal bedrag van

EUR 37.437.584.999,98

Deze vereffeningskredieten werden aangepast met het bedrag van de overdrachten die werden voorzien bij decreetsbepaling, voor een bedrag van

EUR 116.673.836,35

Dit brengt het **totaal van de vereffeningskredieten** voor het begrotingsjaar 2015 op een bedrag van

EUR 37.554.258.836,33

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2015 bedraagt

EUR 37.041.808.764,64

Er werden overschrijdingen van vereffeningskredieten geregistreerd voor een totaal bedrag van EUR 119.173.328,00. Voor deze overschrijdingen zullen bijkomende kredieten worden aangevraagd in het decreet houdende eindregeling van de begroting, in de mate dat er geen compensatie kan gevonden worden binnen de programma's waartoe de betreffende begrotingsartikelen behoren.

Evenals bij de vastleggingskredieten hebben ook hier de belangrijkste overschrijding betrekking op aanrekeningen voor de federale operatoren in het kader van de zesde staatshervorming.

	Overschrijdingen VEK
CB0-1CDB2AN-WT	-18.325.543,86
CB0-1CEB2AA-WT	-1.947.304,63
GB0-1GCD2AJ-WT	-2.988.899,57
JB0-1JDG2AL-WT	-55.890.249,02
JB0-1JDG2AM-WT	-4.238.148,52
JB0-1JDG2AO-WT	-14.761.193,72
JB0-1JDG2AP-WT	-4.790.176,66
JB0-1JDG2AR-WT	-3.461.822,54
JB0-1JDG2AY-IS	-12.376.903,22
JB0-1JEC2AE-WT	-51.939,31
	-118.832.181,05

Het saldo op de vereffeningskredieten bedraagt op 31.12.2015 een bedrag van

EUR 512.450.071,69

Van dit saldo wordt, in uitvoering van de in de begroting gestemde overdrachtsbepalingen, een bedrag van EUR 101.899.328,04 overgedragen naar begrotingsjaar 2016.

Het betreft de overdracht van 83.653.731,50 voor het artikel CB0-1CEB2AY-IS "Toelage aan het Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eénmalige Investeringsuitgaven" en de overdracht van de artikelen voor Interne Stromen, in de mate dat er niet vereffende verbintenissen geboekt staan.

Afdeling 3: Diensten met Afzonderlijk Beheer

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor de DAB's **vereffeningskredieten** gestemd voor een totaal bedrag van

EUR 1.950.290.000,00

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2015 bedraagt

EUR 1.212.126.317,72

Er werden overschrijdingen van vereffeningskredieten geregistreerd voor een totaal bedrag van EUR 7.148.389,59. Voor deze overschrijdingen zullen bijkomende kredieten worden aangevraagd in het decreet houdende eindregeling van de begroting, in de mate dat er geen compensatie kan gevonden worden binnen de programma's waartoe de betreffende begrotingsartikelen behoren.

De overschrijdingen zijn in belangrijke mate te vinden bij de DAB's Luchthaven Oostende en Luchthaven Antwerpen.

Afdeling 4: Terugbetaling leningen

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden voor de gesplitste kredieten voor de terugbetaling van leningen **vereffeningskredieten** gestemd voor een totaal bedrag van

EUR 383.603.000,00

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2015 bedraagt

EUR 383.416.560,48

Uitgabenbegroting - Variabele kredieten - Vastleggingskredieten

Het detail van de variabele kredieten 2015 en de aanwending ervan, werd opgenomen in vol 21b VRK VAK van de jaarrekening.

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden de variabele kredieten geraamd op een bedrag van

EUR 157.278.000,00

Overeenkomstig art. 12 §1 van het Rekendecreet wordt de omvang van de variabele kredieten bepaald op basis van de in de loop van het begrotingsjaar effectief geïnde ontvangsten. Derhalve bedragen de variabele kredieten voor het begrotingsjaar 2015

EUR 129.517.502,45

Het bedrag van de variabele kredieten werd verhoogd met het bedrag van de overdrachten, inclusief verrekening voor verminderingen encours

EUR 153.079.227,95

Het totaal van de verminderingen encours in 2015 bedraagt

EUR 995.742,74

Het totaal van de **aangegane verbintenissen** voor het begrotingsjaar 2015 bedraagt

EUR 158.684.981,14

Uitgavenbegroting - Variabele kredieten - Vereffeningskredieten

Het detail van de variabele kredieten 2015 en de aanwending ervan, werd opgenomen in vol 21b VRK VEK van de jaarrekening.

Bij het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij het aanpassingsdecreet, werden de variabele kredieten geraamd op een bedrag van

EUR 157.278.000,00

Overeenkomstig art. 12 §1 van het Rekendecreet wordt de omvang van de variabele kredieten bepaald op basis van de in de loop van het begrotingsjaar effectief geïnde ontvangsten. Derhalve bedragen de variabele kredieten voor het begrotingsjaar 2015

EUR 129.517.502,41

Het bedrag van de variabele kredieten werd verhoogd met het bedrag van de overdrachten

EUR 204.125.361,81

Het totaal van de **geboekte verplichtingen** voor het begrotingsjaar 2015 bedraagt

EUR 163.324.953,29

Vooruitbetaalde kosten voor huurgelden

De kosten die betrekking hebben op 2016 maar moeten betaald worden in 2015, worden geboekt op artikelen van afdeling 5. Economisch wordt gebruik gemaakt van een overlopende rekening 490000.

In 2016 zal de kost geboekt worden op de correcte rekening van klasse 6. Budgettair wordt op dat moment de aanrekening gedaan op afdeling 1, resp. afdeling 3.

- Artikel 160 van het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij artikel 80 van het aanpassingsdecreet, voorziet in een specifiek artikel voor de aanrekening van vooruitbetaalde kosten voor huurgelden, belastingen, retributies en vergoedingen, aan te rekenen op 5BF512, voor een maximaal bedrag van EUR 14.450.000,00.
- Artikel 161 van het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij artikel 81 van het aanpassingsdecreet, voorziet in een specifiek artikel voor de aanrekening van vooruitbetaalde kosten voor huurgelden, belastingen, retributies en vergoedingen, aan te rekenen op 5HG009, voor een maximaal bedrag van EUR 77.000,00.
- Artikel 166 van het begrotingsdecreet van het jaar 2015, aangepast bij artikel 82 van het aanpassingsdecreet, voorziet in een specifiek artikel voor de aanrekening van vooruitbetaalde kosten voor huurgelden, belastingen, retributies en vergoedingen, aan te rekenen op 5EA207, voor een maximaal bedrag van EUR 500.000,00.

Het bedrag van de **boeking van vooruitbetaalde kosten** op afdeling 5 bedraagt:

Begrotingsartikel	Totaal vastgelegd
BF0-5BFC2AC-02	14.009.250,08
EC0-5EAG2Z5-02	0,00
HBJ-5HGI2AD-02	73.141,29

Samenvatting uitvoeringsrekening begroting

Onderstaande tabel geeft het samenvattend overzicht van het resultaat van de uitvoering van de begroting, in vergelijking met 2014.

UITVOERING		2015	2014
Uitgabenbegroting	Excl.DAB	37.205.133.717,93	26.382.142.134,28
	DAB	1.212.126.317,72	1.235.061.464,88
	Schuldaflossing	383.416.560,48	1.252.793.930,95
Totaal uitvoering uitgavenbegroting		38.800.676.596,13	28.869.997.530,11
Middelenbegroting	Excl.DAB	40.384.995.788,66	26.341.429.662,40
	DAB	1.160.389.059,83	1.203.957.673,81
	Leningen	1.031.500.000,00	0,00
Totaal resultaat middelenbegroting		42.576.884.848,49	27.545.387.336,21
Resultaat		3.776.208.252,36	-1.324.610.193,90

Het ESR vorderingensaldo 2015 wordt in een aparte rapportering ter beschikking gesteld.

AANSLUITING BEDRIJFSECONOMISCHE EN BUDGETTAIRE RAPPORTERING

Om de link te maken tussen het bedrijfseconomisch netto resultaat en het resultaat van de begrotingsuitvoering moeten de niet budgetrelevante boekingen uit de bedrijfseconomische resultatenrekening buiten beschouwing gelaten worden, de investeringen en de mutaties in de leningen daarentegen moeten mee in rekening gebracht worden.

	Bedrag
Te bestemmen economisch resultaat (+/-)	2.468.381.850
Verrichtingen zonder impact op het begrotingsresultaat	
Afschrijvingen op vast activa (+)	76.971.834
Terugneming van afschrijvingen (-)	0
Waardeverminderingen op vaste activa (+)	76.976.144
Waardeverminderingen op voorraden en bestellingen (+)	0
Terugneming van waardeverminderingen (-)	0
Voorzieningen voor uitgaven die nog niet vast staan (+)	0
Verrekening van voorzieningen voor uitgaven die nog niet vast staan (-)	0
Voorraadwijziging (+/-)	0
Provisie niet-opgenomen vakantiedagen (+/-)	0
Verrekening kapitaalsubsidies eigen investeringen (-)	0
<i>Andere (nader toe te lichten)</i>	
<i>Correctie terugbetaling Amoras</i>	-4.157.237
<i>Overboeking lidgelden De Warande van vordering LT naar kost</i>	36.300
<i>Waarborgbeheer</i>	1.252.673
<i>FRGE - Openzetten schuld aan Federale Schatkist</i>	50.319.192
<i>FRGE - Boeking beginbalans</i>	-52.200.602
<i>SOFI I en II</i>	-12.982
<i>Openzetten saldo rollend fonds courante inkomsten en uitgaven</i>	-201.512
<i>boeking openzetten schuld Investeringsfonds Tongeren</i>	641.301
<i>Meerwaarden op buitengebruikstellingen FA</i>	-95.335
<i>Openzetten resterend af te lossen kapitaalsgedeelte lening ihko inrichtingswerken VAC Leuven</i>	4.242.699
<i>Vastrentende effecten Pensioenfonds: correctie marktwaarde naar nominale waarde</i>	1.736.904
<i>Correcties activa nav inkantelingen en fusies</i>	-265.774.897
<i>Correcties nav aanpassing participaties</i>	-51.911.713
<i>Verkoop Bedrijfscentrum Waasland participaties</i>	-120.894
<i>Openzetten schuld VMSW</i>	-330.605.512
<i>Overige</i>	-9.554.228
Verrichtingen met uitsluitend impact op het begrotingsresultaat (niet op bedrijfseconomisch resultaat)	
Investeringen in immateriële en materiële vaste activa (-)	-323.378.989
Financiële vaste activa (deelnemingen en andere) (-)	-85.165.008
Opname van leningen (+)	1.031.500.000
Afbetaling kapitaalgedeelte leningen (-)	-383.416.560
Aangaan kapitaalverhoging in cash (+)	0
Terugbetaling kapitaal of uitgiftepremies in cash (-)	0
Reservefondsbevingen (+/-)	0
Kapitaalsubsidies eigen investeringen (+)	0
<i>Andere (nader toe te lichten)</i>	
<i>Terugvorderbaar voorschot Waterwegen en Zeekanaal</i>	-862.000
<i>Terugvorderbaar voorschot VLM</i>	-2.920.598
<i>Toevoegingen rollende fondsen vertegenwoordigers in het buitenland</i>	-25.000
<i>Terugbetalingen kapitaal leningen ikv Fonds Vlaanderen-Azië</i>	166.522
<i>Terugbetaling kapitaal lening aan KBC</i>	1.999.999.936
<i>Betaalde waarborg Interfisc</i>	-1.032
<i>Kasvoorschotten en rollende fondsen vertegenwoordigers in het buitenland op KT</i>	-3.458
<i>Huurwaarborg Pretoria</i>	-2.828
<i>Renteloze lening toegekend aan VMSW</i>	-400.000.000
<i>Terugbetaling lening Diestsepoort</i>	1.400.000
<i>Vordering op PMV: SIFO-dividenden T-groep</i>	-3.500.000
<i>Terugbetaling lening Nautinwest</i>	3.951
<i>Terugbetalingen door VMSW</i>	13.892.537
<i>Nog te verwerken activa op tussenrekening</i>	-37.403.207
Begrotingsresultaat	
berekend na aansluiting	3.776.208.252
volgens uitvoeringsrekening	3.776.208.252